

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی
گروه آموزشی: کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی /
رشته ژورنالیسم پزشکی
سال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۵-۱۴۰۴

مشخصات درس
عنوان درس: روش‌های پژوهش و جستجو در بانک‌های اطلاعاتی
شماره درس: ۶۱۴۶۵۰۱۳
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد (۱/۵ نظری و ۰/۵ عملی)
رشته و مقطع تحصیلی: ژورنالیسم پزشکی، کارشناسی ارشد
ساعت اجرا: دوشنبه ساعت ۱۴
پیش‌نیاز درس: ندارد
مسئول درس
نام و نام خانوادگی: دکتر حسن اشرفی ریزی (مسئول درس) و دکتر محمدرضا سلیمانی
آدرس دفتر و شماره تماس: دکتر حسن اشرفی: گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، ۳۷۹۲۵۱۶۱؛
آدرس پست الکترونیکی: hassanashrafi@mng.mui.ac.ir soleymani491@gmail.com
اهداف و روش‌ها
هدف کلی درس: تقویت توانایی دانشجویان در شناسایی اولویت‌های و موضوع‌های پژوهش در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی و توانایی انجام پژوهش بر اساس یکی از رویکردهای پژوهش (کمی، کیفی یا ترکیبی) در این حوزه
اهداف رفتاری:
۱. تحقیق در نظام بهداشتی را توصیف کرده و اهمیت آن را در حل مشکلات بهداشتی کشور بیان کند؛
۲. یک طرح تحقیقاتی بر پایه اصول پژوهش (بیان مسأله، بررسی متون، تنظیم اهداف، انتخاب روش مناسب، تجزیه و تحلیل داده‌ها و بیان نتایج) انجام دهد؛
۳. با نرم‌افزارهای مدیریت استنادی آشنا شود.
۴. شیوه استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی را در راستای تحقیق بداند.
روش تدریس: پرسش و پاسخ، حل تمرین، پیگیری و ارائه گزارش پروژه
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: وایت‌برد و پروژکتور
نحوه ارزشیابی تکالیف و تمرینات:
الف. ارائه پیش‌نویس یک پروژه با همکاری استادان درس ۱۰ نمره، ب. امتحان پایان ترم ۱۰ نمره
سیاست‌ها و قوانین درس: مشارکت در کلاس: زمینه‌سازی جهت اظهار نظر دانشجویان در کلاس درس و تشویق به یادگیری مشارکتی؛ حضور و غیاب و تأخیر:
۱. پیگیری علل غیبت یا تأخیر دانشجو، ۲. ارائه تذکر شفاهی و اعمال سیاست‌های اصلاحی در صورت موجه نبودن غیبت و تأخیر
منابع درس

منبع یا منابع اصلی

۱. بون ویل، لوک؛ گروزان، سیلوی و لکسه، مرتن (۱۴۰۱). مقدمه ای بر روش های تحقیق در ارتباطات. ترجمه محمد مهدی فتوره چی و فرهاد فروغی. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
۲. آسبرگر، آرتور (۱۳۹۸). روش های پژوهش در رسانه ها و ارتباطات. ترجمه احسان شاه قاسمی و محمدرضا نیرو. تهران: جهاد دانشگاهی.
۳. حریری، نجلا (۱۳۸۵). اصول و روش های پژوهش کیفی. تهران: مرکز انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.
۴. بازرگان، عباس (۱۳۹۱). مقدمه ای بر روش های تحقیق کیفی و آمیخته. تهران: دیدار.
۵. دانشگاه علوم پزشکی ایران (۱۳۹۲). اصول پایه روش تحقیق در علوم پزشکی. تهران: نور دانش.

منابع مفید و کمکی

۱. رضویه، اصغر (۱۳۹۰). روش های پژوهش در علوم رفتاری و تربیتی. شیراز: دانشگاه شیراز.
۲. کوشا، سهیلا؛ فشارکی، محمد (۱۳۹۲). روش تحقیق در علوم پزشکی. تهران: انتشارات اطمینان.
۳. گال و همکاران (۱۳۸۲). روش های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی.
۴. پاول، رونالد. (۱۳۷۹). روش های اساسی پژوهش برای کتابداران. ترجمه نجلا حریری. تهران: مرکز انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.
۵. کرسول، پلانو کلارک (۱۳۹۰). روش های پژوهش ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش، جاوید سرایی. تهران: آبیژ.
۶. حری، عباس (۱۳۹۰). اخلاق انتشارات علمی. شیراز: پایگاه استنادی علوم جهان اسلام.
۷. هومن، حیدر علی (۱۳۸۵). راهنمای عملی پژوهش کیفی. تهران: سمت.
۸. حکیم زاد، فرزاد و عبدالملکی، جمال (۱۳۹۰). پروپوزال نویسی در مطالعات کیفی و ترکیبی. تهران: جامعه شناسان.
۹. محمدپور، احمد (۱۳۹۰). روش تحقیق کیفی. تهران: جامعه شناسان (ج ۱ و ۲).

10. Bowling, Ann. Research Methods In Health: Investigating Health And Health Services. Open University Press; 4th Edition, 2014.
11. Kathryn H. Jacobsen, Introduction To Health Research Methods: A Practical Guide. Jones & Bartlett Learning; 1 Edition, 2011.
12. Desai, Arvindra. Research Methodology in management. Columbia. Mo: South Asia Books., 2015

جدول زمان بندی درس

مدرس	موضوع	جلسه
دکتر سلیمانی	معارفه و معرفی منابع درسی مربوطه و انتظارات استاد از دانشجویان - معرفی اولویت ها و موضوع های پژوهش در حوزه ژورنالیسم پزشکی و اهمیت تحقیقات در حوزه سلامت	اول
دکتر سلیمانی	انتخاب موضوع، بیان مساله و چگونگی تدوین پیشینه های پژوهش	دوم
دکتر سلیمانی	پرسش های اساسی، فرضیه، جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه گیری	سوم
دکتر سلیمانی	متغیر ها و ابزارهای گردآوری اطلاعات (پرسشنامه، سیاهه واری و...)	چهارم
دکتر سلیمانی	روش های پژوهش کمی (تحلیل محتوای کمی، پیمایشی)	پنجم
دکتر سلیمانی	روش های پژوهش کمی (تحلیل محتوای کمی، پیمایشی)	ششم
دکتر سلیمانی	روش های پژوهش کمی (همبستگی، نیمه تجربی)	هفتم
دکتر سلیمانی	روش های پژوهش کمی (همبستگی، نیمه تجربی)	هشتم
دکتر اشرفی ریزی	پژوهشی های کیفی (ماهیت و ضرورت)	نهم
دکتر اشرفی ریزی	انواع پژوهش های کیفی (تحلیل محتوای کیفی و مطالعه موردی)	دهم
دکتر اشرفی ریزی	انواع پژوهش های کیفی (قوم نگاری و مطالعه موردی)	یازدهم
دکتر اشرفی ریزی	انواع پژوهش های کیفی (اقدام پژوهی و پدیدارشناسی)	دوازدهم
دکتر اشرفی ریزی	روش نمونه گیری در روش های کیفی و اشیاء داده ها	سیزدهم
دکتر اشرفی ریزی	انواع مصاحبه (ساختاریافته، نیمه ساختاریافته و غیر ساختاریافته) و چگونگی اجرا	چهاردهم
دکتر اشرفی ریزی	صحت و تضمین کیفیت داده ها در روش های کیفی	پانزدهم
دکتر اشرفی ریزی	مراحل اجرای مصاحبه و تجزیه و تحلیل داده ها	شانزدهم
دکتر اشرفی ریزی	جمع بندی مطالب و پاسخ به پرسش های احتمالی دانشجویان	هفدهم